

Impressies Workshops

Conferentie Markermeer-IJmeer

Donderdag 12 november 2015

Workshop 1: Land Water Overgangen van Formaat

Sandra van der Vegt (provincie Flevoland) en André Rijdsdorp (Natuurmonumenten)

In deze workshop stond Marker Wadden en de bijdrage aan TBES op het speerpunt land-waterovergangen van formaat. In de workshop zijn 2 stellingen besproken.

Stelling 1: Hoe hou je het landschap open?

Van het totale landoppervlak van de Marker Wadden mag max 5% bosgroei zijn. De deelnemers discussieerden of dit haalbaar was, maar ook of bosgroei op termijn een probleem is. De meeste deelnemers zijn er van overtuigd dat het haalbaar is om de bosgroei beperkt te houden.

Stelling 2: Hoe gaan we om met recreatie? Nu is gepland om alle recreatievoorzieningen op het eerste eiland te doen. Is dat logisch en wat als de andere eilanden niet gerealiseerd worden?

Hierbij stond centraal of het aanleggen van de recreatiefaciliteiten uitgesteld moeten worden tot de Marker Wadden groter zijn dan alleen de eerste fase. De discussie ging over: gaat de rust van de natuur voor, en mogen de mensen er pas komen als er genoeg ruimte is? Of laten we mensen zo snel mogelijk mee kijken zodat er meer draagvlak komt? Als mogelijke oplossing voor dat dilemma werd zonering in tijd en ruimte genoemd.

Workshop 2: De ontsluiting van een rijk en toekomstbestendig IJsselmeergebied

Flos Fleischer (Samenwerkingsverband Het Blauwe Hart) en Ton Garritsen (RWS)

In de workshop lag de nadruk op de Houtribdijk. Welke kansen biedt versterking van de dijk voor de natuur en het TBES? Is een doorlaatbare dijk de oplossing voor de waterkwaliteit, slib en vis-migratie?

Na korte inleidingen gingen subgroepen aan de slag met het ontwerpen van een scenario.

Eén groep stelde een 'ideaalbeeld' voor 2050 op, een tweede groep vertrok vanuit de verwachte situatie in 2020 en een derde groep beantwoordde de vraag: Welke randvoorwaarden zijn belangrijk?

De resultaten waren divers. Maar de 'balans tussen functies' werd als belangrijke randvoorwaarde genoemd. Eén van de conclusies luidde: De versterking van de Houtribdijk wordt toegejuicht als deze maximale waardecreatie oplevert met betrekking tot natuur, recreatie, vis-ecologie.

In de ideaalbeelden was aandacht voor vismigratie, een 4-baans weg, recreatie in allerlei vormen, economie, hoogwaterveiligheid en nog veel meer. De Houtribdijk biedt kansen voor natuur en TBES, maar er zijn nog kennisvragen.

Workshop 3: Natuur Markermeer-IJmeer in beeld

Jacco Maissan (provincie Flevoland) en Maarten Mouissie (Grontmij)

In de workshop werd de natuurthermometer toegelicht. Dit is een

instrument dat een indicatie geeft hoe ver we zijn in het bereiken van een evenwicht tussen ecologie en economie. De natuurthermometer bestaat eigenlijk uit drie thermometers, één voor Natura 2000, één voor KRW en één voor het TBES. Ieder van deze thermometers wordt onderbouwd door een piramide van meerdere thermometers die op basis van een gewogen

gemiddelde één resultaat laten zien.

De deelnemers hadden vragen over de totstandkoming van de thermometer, de gebruikte meetgegevens, de basis van de verschillende doelen (N2000, KRW, TBES) en hoe de thermometers te interpreteren en gebruiken. Daarbij werd opgemerkt dat als iemand alles weet over het ecologisch systeem de thermometer ervaart wordt als een versimpeling. Maar voor iemand die minder bekend is met de ecologie biedt het inzicht in dat wat er is gebeurd en dat wat nog moet gebeuren.

Geconcludeerd is dat het niet de functie van de natuurthermometer is om alle mitsen en maren in beeld te brengen en dat de doelen van TBES nog verder weg zijn dan de Natura 2000doelen.

Workshop 4: Van troebel naar helder water

Anja Ooms (RWS) en Hester Faber (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)

In de workshop werden korte presentaties gegeven over de luwtmaatregelen Hoornse Hop en Markermeerdijken. Er werd ingegaan op hun bijdrage aan het TBES, de lessen geleerd uit onderzoek, de stand van zaken en het vervolgproces.

De kennis van het experiment luwtmaatregelen is verwerkt in het eindrapport over de verkenning van het project Hoornse Hop. De planuitwerking bouwt daarop voort.

Voor de Markermeerdijken werd voor deze workshop ingezoomd op de oeverdijk. Aan verschillende tafels werd een aantal stellingen besproken, bijvoorbeeld of er nu voldoende maatregelen in gang gezet zijn om helder water te krijgen en welke kansen helder water nog meer biedt dan het versterken van natuurwaarden.

Er werd zeer geanimeerd met elkaar gesproken, kennis en meningen gedeeld en er werden diverse creatieve oplossingen aangedragen, bijvoorbeeld om de “verblijfskwaliteit” in dit deel van het Markermeer te verhogen. De stellingen waren ook weer aanleiding voor nieuwe vragen. Die zijn door de omgevingsmanagers van beide projecten mee naar huis genomen.

Workshop 5: Gebiedsagenda IJsselmeergebied 2050

Remco van den Bos (ministerie I en M) en Rob Bouman (ministerie I en M)

In de workshop werd een korte inleiding over het wat en waarom van een Gebiedsagenda IJsselmeergebied gegeven en daarna werd met behulp van flapovers input opgehaald en gediscussieerd over drie thema's:

1. Natuurambitie en Waterkwaliteit
2. Multifunctioneel ruimtegebruik: recreatie, toerisme en visserij
3. Water en Energie

De lange termijn ambities, de opgaven om daar te komen, de spanningen/dilemma's en de crossovers tussen de verschillende onderwerpen voor het gehele IJsselmeergebied stonden centraal. De deelnemers werden uitgenodigd om in het proces rond de Gebiedsagenda -dat nog in de opstartfase is- actief mee te doen.

Een goed voorbeeld van actieve inbreng was die van visser Patrick Schilder in het filmpje in het plenaire deel van de conferentie om praktijkervaring te benutten bij het opstellen van de Gebiedsagenda.

Workshop 6: Gebruik & Economie

John Paul Zigenhorn (gemeente Hoorn) en Ties Peelen (RWS)

De workshop startte met een toelichting op de eerste inventarisatie van het huidige gebruik in het Markermeer - IJmeer. De deelnemers discussieerden daarna over het onderwerp aan de hand van drie prikkelende stellingen.

De deelnemers waren zich bewust van de ecologische opgave TBES en dat iedereen daar aan zou moeten bijdragen. Niet iedereen vond het een goed idee om de groei van economie en gebruik verplicht te koppelen aan een bijdrage aan TBES. Meer overeenstemming bleek te bestaan over het vergroten van meerwaarde voor gebruik wanneer wordt geïnvesteerd in de ecologie. De meekoppeling biedt kansen voor gebruik en voor meer draagvlak voor het natuurproject, zolang het netto resultaat voor de natuur positief is. Het bestaande gebruik moet daarin ook worden meegenomen en meegewogen.

Over zoneren zei men: 'zoneren gebeurt eigenlijk al door de natuur'. 'En niet faciliteren van gebruik is eigenlijk ook zonerings'.

Aan het einde van de workshop hebben de deelnemers de inventarisatiekaart aangevuld met hun kennis van het bestaande gebruik.